Gemeente Heerde

cittaslow

Raadsvoorstel

Raadsvergadering 31 januari 2022 **Commissie Samenleving** 18 januari 2022	**Afdeling en opsteller** SMV/T. Smit/06 470 87 325/t.smit@heerde.nl **Portefeuille** Y. Cegerek **Programma** 4. Sociaal maatschappelijk **Opnemen in Bestuursagenda** Ja

Agendapunt	**Onderwerp**
8.	Beleidsplan Schulddienstverlening 2022-2025

De raad besluit om:

1. Het beleidsplan schulddienstverlening 2022-2025 vast te stellen;
2. De Verordening beschikkingstermijn schuldhulpverlening Gemeente Heerde 2022 vast te stellen;
3. De extra kosten van €19.200,- voor 2022 te dekken uit een eenmalige rijksbijdrage voor algemeen schuldenbeleid en deze mutatie te verwerken in de Voorjaarsnota 2022;
4. De extra kosten voor 2023 e.v. te dekken door een herverdeling van bestaande budgetten en deze mutatie te verwerken in de Perspectiefnota 2023-2026.

Inleiding

Met ingang van 1 juli 2012 is de Wgs in werking getreden. De Wgs schrijft voor dat de gemeenteraad, eens per vier jaar, een plan dient vast te stellen dat richting geeft aan de integrale schulddienstverlening aan inwoners van haar gemeente. Deze wet geeft gemeenten expliciet de verantwoordelijkheid om schulddienstverlening uit te voeren en heeft als doel een effectievere schulddienstverlening. Een belangrijke maatregel om dit te bereiken is het wettelijk inbedden van de taak van gemeenten op het terrein van de integrale schulddienstverlening. Dit betekent dat er niet alleen aandacht moet zijn voor het oplossen van de financiële problemen van de inwoner, maar ook voor eventuele omstandigheden die op enigerlei wijze in verband kunnen staan met de financiële problemen. Hierbij kan gedacht worden aan psychosociale factoren, relatieproblemen, de woonsituatie, de gezondheid, een verslaving of de gezinssituatie.

Het is in het kader van schulddienstverlening van belang de eventuele oorzaken die ten grondslag liggen aan het ontstaan van de schulden, zo snel mogelijk weg te nemen. Hetzelfde geldt voor het wegnemen van omstandigheden die het oplossen van bestaande, en het ontstaan van nieuwe problematische schulden in de weg staan.

Beoogd effect

Door een sluitende aanpak rondom schuldenproblematiek voorkomen we (problematische) schulden in de gemeente Heerde.

Bevoegdheid / Juridisch kader
De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).

Eerdere besluitvorming en kaders
26-06-2017: Beleidsplan schulddienstverlening 2017-2020 vastgesteld door de raad.
04-02-2020: Plan van aanpak armoedebestrijding en schulddienstverlening vastgesteld door het college.
18-11-2020: Notitie wetswijzigingen schulddienstverlening vastgesteld door het college;
02-02-2021: Extra formatie consulent schulddienstverlening vastgesteld door het college.
06-07-2021: Het college heeft ingestemd met het beleidsplan Schulddienstverlening 2021-2024 en de Verordening beschikkingstermijn schuldhulpverlening Gemeente Heerde 2021 en advies gevraagd aan de Adviesraad Sociaal Domein.

Argumenten
1. Een actueel beleidsplan is relevant gezien de vele ontwikkelingen;
Er zijn veel ontwikkelingen op gebied van schulddienstverlening. Het is van belang om een actueel beleidsplan te hebben. Daarnaast schrijft de Wgs voor dat de raad elke vier jaar een beleidsplan vaststelt.

2. De beschikkingstermijn dient in een verordening te worden vastgelegd;
De Verordening beschikkingstermijn schuldhulpverlening Gemeente Heerde 2022 is een wettelijke verplichting. De verordening is gebaseerd op een standaardmodel van de VNG.

1 en 2. We hebben de Adviesraad Sociaal Domein(ASD) om advies gevraagd;
Hoewel de leden van de sectie participatie van de ASD individueel en per mail al hebben meegedacht hebben we de ASD om advies gevraagd. De ASD is een belangrijk adviesorgaan die onze inwoners vertegenwoordigt. De ASD kan zich vinden in het beleidsplan en adviseert positief zoals in hun brief is vermeld. De brief is in de bijlage is opgenomen.

3 en 4 Financiën
De vroegsignalering wordt in de eerste helft van 2023 geëvalueerd. Op dat moment is ook woningcorporatie Triada aangesloten en kunnen we op een heel jaar terugkijken. In deze evaluatie wordt vastgelegd hoe de resultaten, inspanningen en financiën zich tot elkaar verhouden. Op basis van deze evaluatie neemt het college een definitief besluit.
In het onderwerp Geld is de financiële afwikkeling verder uitgewerkt.

Kanttekeningen
De loonkosten van Steun- en informatiepunt Stip worden structureel hoger door de nieuwe wettelijke taak vroegsignalering.

Geld
De financiering van de schulddienstverlening bestaat uit bestaande kosten en nieuwe kosten die structureel van aard zijn.
De bestaande kosten zoals kosten voor schulddienstverlening Zwolle, het Regionaal Bureau Zelfstandigen, Geldfit, Moneyfit, de Nederlandse Schuldhulproute en Startpunt Geldzaken, etcetera vallen binnen de bestaande budgetten.

De nieuwe kosten, zoals kosten voor ondersteunende software van Inforing en extra formatie voor de vroegsignalering worden bekostigd uit de algemene middelen. De jaarlijkse kosten voor de software bedraagt € 4.200,- en de kosten voor de formatie-uitbreiding € 15.000,- . De gemeente

Heerde ontvangt geen extra middelen van de Rijksoverheid voor deze extra kosten. De dekking van deze kosten hebben we ingedeeld in drie fasen.

Fase 1: mei 2021 tot mei 2022: dekking vanuit de reserves van SMV
Voor 2021 hebben we de software te bekostigd vanuit het beschikbare budget van de rekening 579300 Minimabeleid/4343233 tegengaan van armoede en schulden. De extra formatiekosten hebben we eenmalig opgevangen vanuit het beschikbare budget van de reserve SMV 2021.

Fase 2: mei 2022 tot mei 2023: dekking vanuit extra gelden van de Rijksoverheid
De gemeente ontvangt in 2022 uit het gemeentefonds eenmalig een extra bedrag van € 19.039,- voor algemeen schuldenbeleid. Dit bedrag reserveren we voor de dekking van de kosten van vroegsignalering; dit zal bij de Voorjaarsnota 2022 worden verwerkt. In deze periode wordt de vroegsignalering geëvalueerd zoals bij argument *3 en 4 Financiën* is beschreven.

Fase 3: mei 2023 en verder: dekking door voorkomen andere maatschappelijke kosten
De Rijksoverheid heeft onderzocht en geconcludeerd dat elke door de gemeente geïnvesteerde Euro een meeropbrengst heeft voor de gemeente doordat andere maatschappelijke kosten worden voorkomen.

In de Memorie van Toelichting schrijft de Rijksoverheid over de kosten van Vroegsignalering van Schulden het volgende.
"Het doel van deze wetswijzing, uitwisseling van persoonsgegevens faciliteren, maakt schuldhulpverlening effectiever en efficiënter. Dit levert voor alle betrokkenen kostenbesparingen op. Dit geldt in het bijzonder voor vroegsignalering van schulden.
In het onderzoek 'Amsterdam: Vroeg Eropaf; Businesscase preventie en vroegsignalering van schulden' zijn de kosten en baten onderzocht in een businesscase. De baten voor de gemeente waren €3,8 miljoen, €380 per melding. De besparingen zitten bij schuldhulpverleningstrajecten, omdat lichtere hulp voldoende is, op de Participatiewet, omdat minder uitgaven aan uitkeringen nodig zijn en bij maatschappelijke opvang, omdat huisuitzettingen worden voorkomen. De onderzoekers concluderen over de aanpak in Amsterdam dat elke geïnvesteerde euro (inclusief investeringen door schuldeisers), de gemeente €2,22 oplevert en de maatschappij als geheel €2,46. De balans kan voor andere gemeenten anders uitvallen, bijvoorbeeld door verschillen in schaalgrootte en co-financiering door schuldeisers. De onderzoekers verwachten echter een minimaal rendement voor gemeenten van €1:€1,65."

Voor de gemeente Heerde betekent dit het volgende:

De Vroegsignalering van schulden zal in aanloop een grotere belasting zijn voor Steun- en informatiepunt Stip. Daarom hebben we in 2021 en 2022 dekking gezocht voor de extra uitgaven. Omdat de vroegsignalering van schulden een vorm van preventie is, zullen problemen in een later stadium worden voorkomen. Dit betekent ook dat de extra formatie-inzet moet leiden tot minder taken en minder kosten op andere deelgebieden van Stip. We streven ernaar deze taken budgettair neutraal uit te voeren.

Daarnaast zal de opbrengst van vroegsignalering zichtbaar worden doordat andere kostensoorten zullen afnemen, zoals:

- Schulddienstverlening (deze kosten kunnen eerst stijgen omdat we in de beginperiode meer mensen vinden door de vroegsignalering en doorverwijzen met schulden)
- Bijstand (mensen zonder schulden vinden makkelijker een baan en behouden makkelijker een baan)

- Bijzondere bijstand en minimabeleid (doordat er minder financiële problemen zijn verwachten we op den duur minder aanvragen)

In de Perspectiefnota van 2023 zal de herverdeling van deze budgetten worden verwerkt.

Communicatie
Dit beleidsplan is mede tot stand gekomen door het laten meelezen van een aantal professionals en vrijwilligers die per e-mail hun mening konden geven. Deze meningen zijn verwerkt in dit beleidsplan. Zo hebben meerdere beleidsadviseurs meegelezen maar ook gespreksvoerders van Steun- en informatiepunt STIP die in de dagelijkse praktijk met inwoners met schulden te maken krijgen. Ook de ketenpartners en de leden van de Adviesraad Sociaal Domein, sectie participatie, hebben individueel een bijdrage geleverd.

Bij bezoeken aan de voedselbank, voordat de coronaperiode aanbrak, hebben we aan een aantal inwoners gevraagd wat hun mening was over de schulddienstverlening die de gemeente Heerde biedt. De reacties waren zonder uitzondering positief.

Inclusiviteit
Dit beleidsplan richt zich op mensen met schulden en die in armoede leven. Het voorkomen van schulden of het oplossen hiervan verbetert de inclusiviteit.

Cittaslow
Cittaslow beoogt het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de leefomgeving. Als Cittaslow-gemeente willen wij dit ook voor inwoners met schulden bereiken. Een omgeving, waarin zij op een financieel gezonde en veilige manier kunnen ontwikkelen en kansen krijgen te participeren in de samenleving. Door dit beleidsplan werken we aan een optimale schulddienstverlening.

Inkoop en SROI
De inkoop van de software is afgestemd met de afdeling Inkoop.

Uitvoering
We werken de komende jaren aan de uitvoering voor het beleidsplan
Voor Bestuursagenda: verantwoordelijke medewerker is Tinus Smit
Voor Bestuursagenda: begindatum: 1-1-2022 – einddatum: 31-12-2025

Advies commissie(s)
De commissie adviseert behandeling als A-onderwerp.

Heerde, 14 december 2021

Het college van Heerde
drs. J.W. Wiggers , burgemeester
W.H.M. Blankvoort-Zielhuis , loco-gemeentesecretaris

Bijlagen:
1. Raadsbesluit Beleidsplan Schulddienstverlening 2022-2025
2. Raadsbesluit Verordening beschikkingstermijn schuldhulpverlening Gemeente Heerde 2022
3. Beleidsplan schulddienstverlening 2022-2025
4. Inkomende brief ASD 20211115 Beleidsplan schulddienstverlening

Ter inzage:
geen